

**Til produsenter, importører og distributører av
røykvarslere**

Tlf: 22 47 56 00
www.dibk.no

Postadresse:
Mariboegate 13
0183 OSLO

Org. nr.: 974760223

Ref: 15137

Deres ref:

Dato: 03.04.2024

Informasjonsbrev – markedstilsyn med røykvarslere

1 Innledning

Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) fører markedstilsyn med byggevarer. I løpet våren 2024 vil vi starte markedstilsyn med røykvarslere.

I dette brevet informerer vi om gjeldende krav til omsetning av røykvarslere. Vi vil også informere om hvordan vårt markedstilsyn vil bli gjennomført. Dere vil få beskjed fra DiBK når dere skal sende inn produktdokumentasjon. Mer generell informasjon om DiBKs tilsyn og regelverket finner dere på våre hjemmesider: <https://www.dibk.no/byggevarer> og <https://www.dibk.no/regelverk/dok>.

Vårt tilsyn vil gjelde produkter som omfattes av den harmoniserte produktstandard NS-EN 14604:2005 *Røykvarslere*.

2 Generelle krav til alle byggevarer som er omfattet av en harmonisert standard

2.1 Rettslig grunnlag

Forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk (DOK), og byggevarereforordningen, som er gjort til del av norsk rett i DOK kapittel II, stiller krav til dokumentasjon og kontroll av byggevarer. Kravene i DOK er gitt med hjemmel i plan- og bygningsloven § 29-7.

2.2 Dokumentasjon

Alle byggevarer som er omfattet av en harmonisert standard (NS-EN-standard) skal ha følgende dokumentasjon:

- CE-merking
- Ytelseserklæring
- Monterings- eller bruksanvisning

CE-merket skal som hovedregel være festet på produktet. Der det ikke er mulig, skal det være festet på emballasjen eller fremgå av papirer som følger med produktet. Byggevareren må også ha en bruks- eller monteringsanvisning.

Ytelseserklæringen er et dokument som er laget og undertegnet av produsenten. Hovedformålet med dokumentet er at produsentene skal deklare den viktigste informasjonen om byggevaren, spesielt produktets viktigste egenskaper og ytelser. Den kan leveres enten i papirformat sammen med produktet eller være tilgjengelig på produsentens nettside. Ved å lage en ytelseserklæring tar produsenten ansvar for at egenskapene til byggevaren er de samme som det som står i ytelseserklæringen.

For produkter som omsettes i Norge skal ytelseserklæringen og monterings-/bruksanvisning være på norsk, svensk eller dansk, jf. DOK § 4.

Dette følger av byggevareforordningen artikkel 4, 8, 11, 13 og 14.

2.3 Kontroll

Produsenten, og eventuelt et uavhengig teknisk kontrollorgan, må kontrollere at byggevaren er i tråd med ytelseserklæringen.

Omfanget av kontrollen avhenger av hvilket system byggevaren omfattes av. Det finnes totalt 5 systemer fra 1+ til 4, der 1+ er det systemet som krever mest kontroll, mens 4 er det systemet som krever minst kontroll. De ulike systemene er beskrevet i byggevareforordningen vedlegg V.

Dersom det er krav om uavhengig teknisk kontroll, må det også foreligge et sertifikat fra kontrollorganet

2.4 Produsent, importør og distributør

En produsent er en fysisk eller juridisk person som produserer en byggevare eller får en slik vare utviklet eller produsert, og som markedsfører denne varen under sitt eget navn eller varemerke. Produsenten skal utføre produksjonskontroll i fabrikk.

Det er produsentens oppgave å utarbeide all nødvendig dokumentasjon. Importør og distributør av byggevarer er forpliktet til å sikre at byggevarer har tilstrekkelig dokumentasjon før varen omsettes videre på det norske markedet.

En importør eller distributør som omsetter en byggevare under sitt eget navn eller varemerke, har de samme forpliktelsene som en produsent. En importør eller distributør som endrer en byggevare som allerede er bragt i omsetning på en slik måte at det kan påvirke byggevarens ytelser, har de samme forpliktelsene som en produsent.

3 Nærmere om kravene for røykvarslere

De nærmere kravene til røykvarslere fremgår av NS-EN 14604:2005. Standardens vedlegg ZA.1 lister opp alle krav til produktegenskaper som røykvarslere må oppfylle.

I tillegg må disse produktegenskapene testes. Kravene til testing fremgår av standardens vedlegg ZA.2. I henhold til vedlegg ZA.2.1 er røykvarslere i system 1. Dette innebærer følgende krav til kontroll:

Produsenten utfører:

- Produksjonskontroll i fabrikk
- Ytterligere prøving av stikkprøver på fabrikk i henhold til fastsatt prøvingsplan

Et teknisk kontrollorgan (tredjepart) utsteder et sertifikat for produktets ytelse på grunnlag av:

- Fastsettelse av produktets ytelser
- Førstegangsinspeksjon av produksjonsanlegget og produksjonskontrollen i fabrikk
- Fortløpende tilsyn, vurdering og evaluering av produksjonskontrollen i fabrikk

Røykvarslere skal ha følgende dokumentasjon:

- CE-merke
- Ytelseserklæring
- Monteringsanvisning og sikkerhetsinformasjon
- Produktsertifikat

Testingen må vise at produktet oppfyller de vesentlige egenskapene angitt i ZA.1, og det er ikke adgang å angi NPD (no performance determined) for noen av ytelsene

4 Nærmere om DiBKs tilsyn

I markedstilsynet vil vi undersøke om røykvarslere har tilfredsstillende produktdokumentasjon.

Markedstilsynet vil også omfatte testing av utvalgte produkter. Direktoratet vil betale for produktene som skal testes.

Hjemmel for DiBKs tilsynsmyndighet er plan- og bygningsloven § 29-7a og DOK §§ 21 og 22. Våre sanksjonsmuligheter er nærmere beskrevet i DOK §§ 23 til 26 og byggevareforordningen kapittel XIII.

DiBK vil be produsenter, importører eller distributører legge frem all dokumentasjon, som er nødvendig for å vurdere om byggevaren har tilfredsstillende produktdokumentasjon.

Ved testing av produkter vil direktoratet bruke et teknisk kontrollorgan, som kan teste byggevarer henhold til byggevareforordningen regler, for å teste et utvalg røykvarslere. Formålet med testingen er å kontrollere at produktenes ytelser stemmer med de oppgitte ytelsene i ytelseserklæringen.

Dersom en byggevare ikke har tilfredsstillende produktdokumentasjon, kan DiBK pålegge ulike sanksjoner, med eller uten tvangsmulkt og gi overtredelsesgebyr. Sanksjonene kan for eksempel være pålegg om å rette avvik, stanse markedsføring og omsetning eller trekke byggevarer tilbake fra markedet.

DiBK vil gi tilbakemelding etter gjennomført markedstilsyn. Prosjektet avsluttes med en samlerapport som publiseres på DiBKs nettsider.

Dersom dere har spørsmål om markedstilsynet, eller om dere ønsker å tipse oss om andre foretak som burde motta denne informasjonen, kan DiBK kontaktes på produkttilsyn@dibk.no. Vedlagt følger en oversikt over foretak som mottar dette informasjonsbrevet.

Med hilsen

Lars Grøndal
avdelingsdirektør

José Santos Delgado
senioringeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Vedlegg: Liste over foretak som mottar brevet